BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 14 juli 1975

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het E.E.G.-Verdrag (IV/28.838 — Intergroup)

(Slechts de tekst in de Nederlandse taal is authentiek)

(75/482/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van 6 februari 1962 (1), en met name op artikel 2,

Gezien het verzoek om een negatieve verklaring en de aanmelding die op 3 maart 1974 conform de artikelen 2 en 4 van Verordening nr. 17 zijn verricht door de vennootschap Intergroup Trading B.V. (hierna Intergroup te noemen) te Amsterdam, betreffende haar statuten alsmede de overeenkomst die zij op 22 mei 1973 heeft gesloten met de vennootschap Internationale Spar Centrale B.V. (hierna I.S.C. te noemen) te Amsterdam,

Gezien de publikatie van het essentiële gedeelte van de aanmelding ingevolge artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 136 van 6 november 1974,

Geraadpleegd het Adviescomite voor Mededingingsregelingen en Economische machtsposities, overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 17 op 29 januari 1975,

I

1. Overwegende dat Intergroup, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Nederlands recht, waarvan de statuten op 28 december 1973 in werking zijn getreden, is opgericht door de vennootschap Internationale Spar Centrale B.V. te Amsterdam, alsmede door de volgende Spar-organisaties:

— B.V. Spar Centrale te Amersfoort,

— Spar (Britain) Ltd, te Harrow,

— Deutsche Spar Handels GmbH & Co., te Frankfurt am Main,

— Despar Centrale Italiana te Milaan,

— Spar Österreichische Warenhandels A.G. te Salzburg,

— Société Française Spar S.A. te Levallois-Perret,

— Ets. Postalia S.A. te Madrid,

— Spar Centralen Danmark te Glostrup,

— Suomen Spar Oy te Helsinki en

— Spar Ireland Ltd, te Dublin;

2. Overwegende dat tot de oprichting van Intergroup is besloten door de nationale Spar-organisaties, die de volgende essentiële kenmerken hebben:

a) bij iedere nationale organisatie zijn detail- en groothandelaren aangesloten die het Spar-embleem mogen voeren en te wier behoeve gemeenschappelijk voor de Spar-handelsmerken reclame wordt gemaakt. De detailhandelaren, die zelfstandige handelaren zijn, ontlenen aan de organisatie voordelen, die in hoofdzaak bestaan in de bijstand aan hun verkooporganisatie en de mogelijkheid zich op basis van een groter assortiment te bevoorraden; zij moeten de artikelen die hen door de organisatie worden geleverd onder een Spar-handelsmerk wederverkopen, doch bevoorraden zich eveneens in ruime mate buiten de organisatie; zij kunnen daaruit op elk ogenblik uittreden. De groothandelaren, aan wie elk een contractsgebied wordt toegewezen waarbuiten zij slechts met prijsgeving van het Spar-handelsmerk kunnen optreden, ontlenen aan de organisatie voordelen die in hoofdzaak bestaan in een zekere getrouwheid van de detailhandelaren en in een grotere zekerheid bij de bedrijfsvoering; een groot aantal van hun transacties wordt echter uitgevoerd onafhankelijk van de organisatie waaruit ook zij te allen tijde kunnen uittreden. De nationale Spar-organisaties, waarbij thans in Europa in totaal ca. 35 000 detailhandelaren en ca. 180 groothandelaren zijn aangesloten, hebben hun activiteiten steeds in hoofdzaak gericht op de levensmiddelensector.

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

b) in 1954 hebben de hierboven genoemde Spar-organisaties alsmede die van Portugal, Zuid-Afrika en Rhodesië onderling een „Internationaal Spar-contract" gesloten, dat de opzet van een stelselmatige samenwerking in het kader van een nieuwe vennootschap de Internationale Spar Centrale B.V. (I.S.C.) beoogde;

c) deze, die een in 1955 opgerichte vennootschap naar Nederlands rechts is, waarvan alle bovengenoemde Spar-organisaties alsmede die van België aandeelhouders zijn, is met name belast met de bescherming van Spar-handelsmerken op internationaal niveau, de secretariaatsvoering in de betrekkingen tussen de nationale organisaties en het fungeren als tussenpersoon bij de door deze verrichte aankopen van ingevoerde podukten; begin 1973 heef I.S.C. haar activiteit als tussenpersoon, die overigens nooit grote afmetingen heeft aangenomen, beëindigd;

3. Overwegende dat Intergroup krachtens haar statuten ten doel heeft „de inkoop en verkoop van handelswaren, het bemiddelen en uitoefenen van de agentenfunctie bij in- en verkooptransacties van allerlei aard ten behoeve van elkeen in het land; in het bijzonder van goederen onder Spar-handelsmerk ten behoeve van bij de Spar-organisaties aangesloten ondernemingen ingevolge een daartoe met Internationale Spar Centrale B.V. te sluiten licentie-overeenkomst";

dat deze statuten voorts bepalen dat:

a) het bestuur van Intergroup is opgedragen aan een Directie onder toezicht van een Raad van Commissarissen;

b) directeuren en commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, die haar besluiten neemt bij volstrekte meerderheid van stemmen, behalve ingeval van wijziging van de statuten, waarvoor $^3/_4$ der stemmen en een algemene vergadering van aandeelhouders, waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is, vereist zijn;

c) de aandelen van Intergroup kunnen alleen worden verkregen door nationale of regionale centrale organisaties van groothandelsondernemingen aan wie door de I.S.C. het recht is verleend tot het voeren van het Spar-embleem en de Spar-handelsmerken en die zijn toegetreden tot het „Internationaal Spar-contract". Elke aandeelhouder kan zich uit Intergroup terugtrekken doch in dit geval, alsmede wanneer hij niet meer voldoet aan de voor aandeelhouders gestelde voorwaarden, heeft de algemene vergadering van aandeelhouders het recht, de verkrijgers van de aandelen aan te wijzen;

4. Overwegende dat de aangemelde overeenkomst, door de deelnemers „licentieovereenkomst" genoemd (hieronder „overeenkomst" te noemen) op 22 mei 1973 is gesloten tussen Intergroup enerzijds en I.S.C. anderzijds zowel in naam van de tien Spar-organisaties, die oprichters zijn van Intergroup, alsmede van de bij deze organisaties aangesloten groothandelaren; dat I.S.C. bij deze overeenkomst Intergroup machtigt tot het sluiten van leveringscontracten voor goederen onder een Spar-handelsmerk dat door I.S.C. wordt gehouden of gecontroleerd; dat Intergroup op grond van deze overeenkomst alleen transacties mag uitvoeren ten behoeve van afnemers die tot het gebruik van de Spar-handelsmerken gerechtigd zijn;

5. Overwegende dat Intergroup, in werking sinds 1 januari 1973, voornamelijk als tussenpersoon optreedt; dat zij met de leveranciers onderhandelt over de prijzen en verkoopvoorwaarden en orders en verzendingen coördineert; dat zij de leveringscontracten opstelt, de expeditie- en douaneformaliteiten vervult en de schadeloosstellingsvorderingen of eventuele geschillen tussen klanten en leveranciers regelt; dat zij geen enkele vorm van coördinatie van de handelsactiviteiten van haar klanten aanbeveelt; dat zij in de meeste gevallen de contracten afsluit namens haar klanten; dat deze tot nog toe in hoofdzaak de Spar-organisaties van de Lid-Staten van de E.E.G. waren; dat alle klanten steeds vrij zijn in de vaststelling van hun wederverkoopprijzen van de door tussenkomst van of na onderhandeling door Intergroup gekochte produkten; dat de door Intergroup verrichte transacties tot nog toe in hoofdzaak betrekking hadden op artikelen waarop het Spar-handelsmerk door de producent bij de oorsprong aangebracht werd;

6. Overwegende dat, voor de produkten waarin de grootste transacties werden afgesloten, — zoals bij voorbeeld citroenen, mandarijnen, ananas en peren — de in 1973 door tussenkomst van of na onderhandeling door Intergroup gerealiseerde aankopen gemiddeld ongeveer 2,4 % (met een maximum van 5,9 % voor ananas) van de invoer van deze produkten in de Lid-Staat van bestemming beliep; dat met name voor de produkten, onder de bovengenoemde, van communautaire herkomst de in 1973 door tussenkomst van of na onderhandeling door Intergroup gerealiseerde aankopen gemiddeld ongeveer 1,5 % van de produktie van iedere Lid-Staat van oorsprong beliep;

7. Overwegende dat in 1973 het totaal van de door iedere Spar-organisatie door tussenkomst van of na onderhandeling door Intergroup verrichte invoer 0,06 tot 0,89 %, als naar geval, van de totale omzet van alle bij de Spar-organisaties aangesloten groothandelaren vertegenwoordigde; dat de omzet van levensmiddelen in 1973 door alle bij iedere Spar-organisatie aangesloten groothandelaren al naar geval 0,02 tot 3,82 % uitmaakte van de totale omzet van de detailhandel in de levensmiddelensector van iedere Lid-Staat van de E.E.G.;

8. Overwegende dat Intergroup is opgericht voor onbepaalde tijd en dat de aangemelde overeenkomst eveneens is gesloten zonder beperking van tijdsduur;

9. Overwegende dat naar aanleiding van de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding geen opmerkingen van derden bij de Commissie zijn binnengekomen;

II

1. Overwegende dat de aangevraagde negatieve verklaring overeenkomstig artikel 2 van Verordening nr. 17 kan worden afgegeven indien de Commissie vaststelt dat er voor haar, op grond van de haar bekende gegevens, geen aanleiding bestaat om op grond van artikel 85, lid 1, van het Verdrag op te treden tegen de statuten van Intergroup en haar aangemelde werkzaamheden en overeenkomst;

2. Overwegende dat Intergroup, I.S.C. en de Spar-organisaties die Intergroup hebben opgericht ondernemingen zijn; dat de aangemelde bepalingen waarin de statuten van Intergroup zijn vastgelegd en de aangemelde overeenkomst overeenkomsten tussen ondernemingen zijn;

3. Overwegende dat Intergroup volgens haar statuten de aan- en verkoop ten doel heeft alsmede het vervullen van de rol van tussenpersoon en vertegenwoordiger bij de aan- en verkoop van goederen voor rekening van wie dit wenst en dat zij op grond van de overeenkomst vergunning heeft op te treden voor produkten die van een Spar-merk zijn voorzien; dat Intergroup haar taken vervult door marktonderzoeken te verrichten, met leveranciers over prijzen en andere aankoopvoorwaarden te onderhandelen en de rechtskundige en technische bijstand te verlenen die haar klanten zouden behoeven; dat de betrokken overeenkomst derhalve ten doel heeft de klanten van Intergroup en met name de winkelbedrijven van Spar in staat te stellen tot gemeenschappelijke import en de verkrijging van onderling identieke aankoopvoorwaarden die gunstiger zijn dan wanneer zij deze import individueel zouden totstandbrengen; dat deze overeenkomst aldus eveneens ten doel heeft de leveranciers van de betrokken produkten te plaatsen tegenover een gebundelde vraag van de zijde van kopers die aldus over een sterkere positie beschikken die niet is gegrond op hun individuele capaciteit maar op het feit dat zij te zamen optreden;

4. Overwegende echter, dat de Spar-organisaties vrij zijn om voor hun aankopen geen gebruik te maken van de diensten van Intergroup en dat zij in ieder geval wanneer zij daarvan gebruik maken, evenals iedere andere klant van Intergroup, vrij hun prijzen en wederverkoopvoorwaarden kunnen vaststellen zonder dat Intergroup enige vorm van coördinatie oplegt wat de verkoop van de betrokken produkten betreft; dat Intergroup vrij is om onverschillig welk produkt te behandelen en al dan niet uit te gaan van de aangemelde overeenkomst en in het laatste geval met name produkten te behandelen die in concurrentie staan met die welke het Spar-merk dragen;

5. Overwegende bovendien dat de invloed van de betrokken overeenkomst op de mededinging niet merkbaar is, gezien de geringe omvang van de import die de Spar-organisaties door tussenkomst van of na onderhandelingen door Intergroup hebben tot stand gebracht in vergelijking met de totale omzet die zij bereiken en gezien het geringe aandeel dat de aankopen die via Intergroup zijn tot stand gebracht vertegenwoordigen in de totale detailhandelomzet van de levensmiddelensector van elk der Lid-Staten van de E.E.G.; dat de keuzemogelijkheden derhalve zowel voor vraag als voor aanbod van de betrokken produkten niet op merkbare wijze door de betrokken overeenkomst wordt aangetast;

6. Overwegende dat niet alleen rekening houdend met de thans bekende feitelijke gegevens, maar ook met het verloop ervan dat men in het verleden bij de activiteiten van I.S.C. heeft kunnen waarnemen en in de toekomst redelijkerwijze kan voorzien, noch de omvang van deze aankopen per produkt, noch het aantal betrokken produkten binnen korte tijd aanzienlijk lijkt te zullen toenemen, niet alleen wegens het marginale karakter dat deze gezamenlijke import voor de groothandelaren heeft, maar ook omdat een gecoördineerd optreden van de laatstgenoemden in de praktijk steeds moeilijk te bevorderen is gebleken, omdat de variatie en de overvloed van het aanbod hun de gelegenheid geeft dikwijls betere voorwaarden te verkrijgen door een individuele actie dan door een collectief optreden; dat trouwens de aankopen in derde landen voor landen van de E.E.G onbeduidend waren en bleven ten opzichte van de consumptiecapaciteiten van ieder lid; dat deze aankopen, omdat het zeer vaak gaat om goederen die niet in de E.E.G. worden geproduceerd, evenmin in een nabije toekomst lijken te zullen toenemen omdat de groothandelaren, afgezien van de genoemde coördinatiemoeilijkheden, gedwongen zijn in elk gebied de trage ontwikkeling van de smaak van de consumenten en hun voorkeur voor plaatselijke produkten te volgen;

7. Overwegende derhalve dat de betrokken overeenkomst momenteel geen merkbare invloed op de positie van de leveranciers op de markten van de betrokken produkten binnen de E.E.G. heeft; dat zij ten doel noch ten gevolge heeft dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt op merkbare wijze wordt verhinderd, beperkt of vervalst; dat deze overeenkomst ook niet in de nabije toekomst merkbare restrictieve gevolgen lijkt te zullen uitoefenen;

8. Overwegende dat de betrokken overeenkomst derhalve niet valt onder artikel 85, lid 1, van het Verdrag en dat de Commissie aldus naar aanleiding van het verzoek van Intergroup kan vaststellen dat er op grond van de haar bekende gegevens voor haar geen aanleiding bestaat om op te treden tegen de betrokken overeenkomst in toepassing van artikel 85, lid 1, van het Verdrag; dat de negatieve verklaring dus kan worden afgegeven;

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Er bestaat voor de Commissie op grond van de haar bekende gegevens geen aanleiding om krachtens de bepalingen van artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap op te treden tegen de statuten van de vennootschap naar Nederlands recht Intergroup Trading B.V., noch tegen de overeenkomst die tussen deze vennootschap en de vennootschap naar Nederlands recht Internationale Spar Centrale B.V. is gesloten.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de ondernemingen Intergroup Trading B.V. en Internationale Spar Centrale B.V. te Amsterdam.

Gedaan te Brussel, 14 juli 1975.

Voor de Commissie

De Voorzitter

François-Xavier ORTOLI